

GOVOR ADMIRALA ANTUNA SBUTEGE NA SKUPŠTINI BOKELJSKE MORNARICE

8. FEBRUARA 2019. GODINE

Dame i gospodo, uvaženi gosti, dragi prijatelji, članovi Bokeljske mornarice, veliko mi je zadovoljstvo da vas svih pozdravim i zahvalim vam što ste večeras sa nama.

Zahvaljujem se orkestru „Tripo Tomas“ Hrvatskog građanskog društva, te Muzičkoj školi „Vida Matjan“, koja nam je, kao i ranijih godina, stavila na raspolaganje ovu salu.

Vaše prisustvo večeras i vaša pomoć u realizaciji brojnih aktivnosti u protekloj godini, o kojima će vas informisati predsjednik Upravnog odbora, su dokaz koliko je Bokeljska mornarica prepoznata kao važna institucija, što najbolje svjedoči činjenica da je prošle godine kandidovana kao prvo nematerijalno dobro države Crne Gore za upis na Reprezentativnu listu svjetske nematerijalne kulturne baštine UNESCO-a i što je ta kandidatura prihvaćena.

Sve te aktivnosti, kao i one koje planiramo za ovu godinu, o čemu ću vas kasnije ja informisati, svjedoče da je Mornarica, koja je 13. januara navršila 1210 godina, u odličnoj formi i da nije samo memorijalna organizacija i čuvar drevnih tradicija. Naravno, naša istorija, tradicije i vrijednosti su baza i izvor inspiracije, naša vertikala, koja daje energiju za naše akcije u sadašnjosti i usmjerava ih prema budućnosti, i mi je stalno valorizujemo i činimo živom. Upravo zato što se ne radi o vrijednostima koje su arhaične, prolazne i pripadaju nekim prošlim vremenima, već imaju trajnu moralnu, duhovnu i kulturnu važnost, Mornarica je živi organizam koji aktivno komunicira sa svojim okruženjem, ima puno prijatelja, svoju pozitivnu energiju prenosi na njih, a napaja se i njihovom energijom. Ona je duboko utkana u istorijsko i kulturno tkivo i mentalitet Boke, ona je na neki način njihova kvintesencija, ne samo u simboličnom smislu, u stanju da sada, kao i u prošlosti, inspiriše muzičare, umjetnike, književnike i istoričare.

Kao što je Boka tokom cijele svoje duge i bogate istorije bila, najviše od svih dijelova sadašnje Crne Gore, integrisana u evropsku civilizaciju i preko nje je vjekovima i kontinentalna Crna Gora komunicirala sa Evropom i svijetom, tako i danas ona svojim vrijednostima doprinosi integraciji države u Evropu i svjedoči trajnu prisutnost njenih vrijednosti na ovom prostoru.

Želim da naglasim da je Bokeljska mornarica u prošlosti bila najvažnija bratovština u Kotoru i Boki, koja je obavljala brojne funkcije: bila je istovremeno vjerska bratovština, privredna komora, sindikat, humanitarna organizacija, pomorska škola, pomorska uprava, lučka kapetanija i ratna mornarica. Bila je vjekovima demokratska institucija koja se bazirala na vladavini prava, imala statut, skupštinu, birala svoje rukovodstvo. Bila je sposobna da se prilagođava dinamičnim promjenama u složenom političkom i kulturnom, ekonomskom i pomorskom okruženju na lokalnom i međunarodnom planu. Njene funkcije, organizacija i statuti tokom ovako dugog perioda su se nužno mijenjali, ali je sačuvala vrijednosti koje su bili njena osnova od početka.

Iako je od osnivanja posebno vezana za kult Svetoga Tripuna i Biskupiju Kotor, kao i za kult Svetoga Nikole, zaštitnika pomoraca, koji su oba ekumenski sveci čiji su kultovi zajednički i Zapadnoj i Istočnoj ckrvi, ona je danas laička organizacija otvorena za osobe svih religija, ideoloških i političkih ubjeđenja, svih kultura, etničkih grupa i nacija koji prihvataju njene vrijednosti, tradicije i Statut. U tom

smislu, makar heterogena, budući da je sastavljena od stotina članova koji se razlikuju po raznim kriterijima, ona je jedinstvena i homogena.

Mornarica je starija od država i nacija na ovom prostoru, u toku vjekova je akumulirala dragocjeno iskustvo, vrijednosti i stekla kolektivnu mudrost, zahvaljujući kojima je izdržala brojne dramatične historijske provjere i to je garancija njene budućnosti.

Sa velikim žaljenjem moram da vas informišem da neke institucije i osobe iz Republike Hrvatske, posebno Hrvatske bratovštine Bokeljska mornarica 809, koje su se od nas odvojile prije 28 godina, ali i Hrvatsko nacionalno vijeće u Crnoj Gori, uporno pokušavaju da onemoguće upis Bokeljske mornarice na listu UNESCO-a, pišući pisma ovoj organizaciji u tom smilu, ukupno 28 stranica koje je UNESCO uputio nama. Kada se radi o Hrvatskom nacionalnom vijeću, siguran sam da ono predstavlja veoma mali broj Hrvata u Crnoj Gori, jer sam duboko uvjeren da osobe dobre volje, a posebno niko ko posjeduje vrijednosti koje su geslo Mornarice – Vjera i Čast, ili jednu od njih, ne može željeti da ona ne bude ove godine upisana na listu UNESCO-a i tako ostvari najveći uspjeh u svojoj novijoj historiji, a kamoli uporno raditi da to onemogući, pogotovo ako je Bokelj, a pri tome i državljanin Crne Gore, bez obzira na etničku pripadnost.

Na kraju, želim da još jednom naglasim da Mornarica pripada ne samo njenim članovima već svima koji prepoznaju njene vrijednosti koje su univerzalne, iako duboko ukorijenjene u Boki, koja je integralni dio države Crne Gore, pa je ona i kulturno dobro Crne Gore, koja je ovom kandidaturom maksimalno valorizuje, a vjerujemo da će uskoro postati definitivno i kulturno dobro cijelog čovječanstva.